ڕێبواری بێسنوور

لێکۆڵینەوە و ناساندنی فۆلکلۆری کوردەواری

موحەممەد ڕەزا هیمەتیار

بەهاری ۱۳۹۵

www.ketab.ir

سرشناسه	:	همت‌یار، محمدرضا، ۱۳۲۷ -
عنوان و نام پدیدآور	:	ریبواری بی سنوور: لیکولینه‌وه و ناساندنی فولکلوری کورده‌واری/ موحه‌ممه‌د ره‌زا همه‌تیار.
مشخصات نشر	:	تهران: رویداد، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۴۷ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س‌م.
شابک	:	978-600-5686-23-4
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
عنوان دیگر	:	لیکولینه‌وه و ناساندنی فولکلوری کورده‌واری.
موضوع	:	ادبیات عامه کردی
موضوع	:	Folk literature, Kurdish
شناسه افزوده	:	مرادی، رشاد
رده بندی کنگره	:	PIR3256/س75هـ8 1395
رده بندی دیویی	:	[illegible]
شماره کتابشناسی ملی	:	[illegible]246401

ڕێبواری بێ سنوور:
لێکۆڵینەوە و ناساندنی فۆلکلۆری کوردەواری

ناوی کتێب : ڕێبواری بێ سنوور: لێکۆڵینەوە و ناساندنی فۆلکلۆری کوردەواری
کۆکردنەوە و شرۆڤە و تێبینی : موحەممەد ڕەزا هەمەتیار
شابک(ISBN) : 978-600-5686-23-4
نۆرەی چاپ : یەکەم 1395
ئەژمار : 1000 بەرگ
ڕازاندنەوە و ئامادە کردنی : ئـاری عبدی
ڕووبەرگ : ڕەشاد مورادی
ناشر : انتشارات رویـداد
آدرس : تهران- صندوق پستی: 14155-1613 تلفن: 09123085204
E-mail : ruydad@gmail.com
[مافی لە چاپدانەوەی بۆ نووسەر ڕەوایە]

فهرست

پێشەکی... ١

بەنێوی یەزدانی بێهاوتا.. ٣

ئەدەب چیە؟.. ٤

فۆلکلۆر (Folklor) چیە؟...................................... ٥

بۆچێ خولقینەر و بۆچی بەنرخ؟................................. ٦

تایبەتمەندیانەکانی فۆلکلۆر:..................................... ٨

بەشەکانی فۆلکلۆری کوردی و نموونەهایێ لەوانە:.............. ١١

چیرۆکان.. ١٢

داخوازی دەرارێ لە خۆدا... ١٢

شوانی مامەگورگ... ١٣

پیزۆکە... ١٣

کیسەل... ١٤

قشقەرە.. ١٥

پەپوو.. ١٥

زەماوەند... ١٧

بالوول... ١٧

مەتەل (چیستان).. ١٨

لایەلایە (ناوچەی کرمانشان)..................................... ١٩

دوێت.. ١٩

کوڕ.. ٢٠

شێعر و گۆرانی و تاکەکان....................................... ٢١

گۆرانی و بەرتەونانە... ٢١

«...».. ٢٢

«...».. ٢٣

«...».. ٢٤

شێعری گۆرانیەکانی ناوچەی کەلهۆر.............................. ٢٤

www.ketab.ir

قسەی نەسەق.. ٢٩
پەتپەتی (خورافات).. ٣٠
پەتپەتی (خورافات).. ٣٠
پەندی پێشینیان و قسەی نەسەق.. ٣١
داب و نەریت و کولتووری کوردەواری.. ٣٤
بەشەکانی داب و نەریت.. ٣٤
١- خوازمەنی.. ٣٥
٢- زەماوەند.. ٣٨
نەورۆز.. ٤٠
بووکەبارانێ.. ٤١
داب و نەریتی دەهۆڵ لێدانی تا.. ٤٢
داب و نەریتی کاتی بێکاری و پاییز و زستان.. ٤٤
بەشی یەکەم:.. ٤٤
بەشی دووهەم:.. ٤٤
بەشی سێهەم:.. ٤٥

www.ketab.ir

پێشەکی

بەنێوی تۆ خودای تاقانەکەی دڵ

دەنێم هەنگاوی عەشق مەنزڵ بە مەنزڵ

خوێنەری بەڕێز و خۆشەویست! لەمێژەوە قسە لەسەر کولتوور و فۆلکلۆر کراوەو و تار و کتێبی زۆریش نووسراوە کە هەر کام بۆ خۆی وەکوو گوڵێ ڕەنگ و بۆنی تایبەتی خۆی هەیە. بابەتێ کە بە دەستی ئێوەی ئازیز گەیشتووە، و تارێکی کورتە کە زۆرتر ڕووی لە فۆلکلۆری کوردەواری بەتایبەت ناوچەی سنە و دەوروبەری سنەیە و لە ڕاستیدا ناتوانێ بە تەواوی لە کولتووری کوردەواری تەنانەت کولتووری ئەم ناوچەیەش باس کا، هۆی نووسینی ئەم بابەتە ئەوە بوو کە لە لایەن بڕێ لە دۆستانی کۆڕی ئەدەبی مەولەوی کوردی شاری سنە ماوەییێک بە باسهاییێکی کورت هەوڵ ئەدرا لە سەر چۆنییەتی فۆلکلۆر قسە بکرێ، بەڵام بە داخەوە ئەم ئاورە ڕێزدارە بەر لە گەیشتن بە هەر ئاکامێک بە ناتەواوی ئەکرایەوە و فەرامۆش دەبوو، ئەوە بوو کە من نووسینی ئەم بابەتەم لەگەڵ دۆستانا نیا بەین و داوام کرد کە هەر کەسێک هەرچی کە لە دەستی دێ وەکوو یارمەتی بێرێتیە مەیدان تا بە نێوی خۆیە و لەم نووسراوە بگونجێ، ئاکامی داخوازیەکەی من لە دۆستانی

www.ketab.ir

خۆشـــەویســـت بوو بەم کتێبە کە بە دەســـتی ئێوە گەیشـــتووە. هیوادارم بە ڕێنوێنی و یارمەتی هەموو ئازیزانی دڵـــــسۆزی فەرهەنگی ڕەســـەنی وڵاتەکەمان لە داهاتوودا بەرهەمێکی گرنگ‌تر و باشتر بە دەستی خوێنەران بگات.

لێرەدا جێی هەیە کە سپاسی خۆم پێشکەشی دۆستانێ بکەم کە نموونەهایێ لە بەشـــە جۆر بە جۆرەکانی فۆلکلۆریان بۆ ناردم.

موحەممەد ڕەزا هممەتیار

سنە- بەهاری ۱۳۹۵

www.ketab.ir